

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO**

**PROGRAM DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA PRIPADNIKOV
ENOT ZA VARSTVO PRED NEEKSPLODIRANIMI UBOJNIMI
SREDSTVI (PREVERJANJE USPOSOBLJENOSTI)**

Ljubljana, julij 1996

Na podlagi 78. člena, 111. člena in drugega odstavka 114. člena zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 64/94), ter 3., 4., 20. in 21. člena uredbe o merilih za organiziranje, opremljanje in usposabljanje Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 18/96)

predpisujem

**PROGRAM DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA PRIPADNIKOV ENOT
ZA VARSTVO PRED NEEKSPLODIRANIMI UBOJNIMI SREDSTVI
(PREVERJANJE USPOSABLJENOSTI)**

I. NAMEN

Na območju Republike Slovenije se nahaja še veliko neeksplodiranih ubojnih sredstev (NUS), ki so ostala kot posledica vojaških spopadov in drugih vojaških aktivnosti v preteklih vojnah. Za odstranjevanje in uničevanje teh sredstev so zadolžene enote za varstvo pred NUS.

Program dopolnilnega usposabljanja je namenjen pripadnikom enot za varstvo pred NUS, ki so uspešno opravili program uvajalnega in temeljnega usposabljanja in so imetniki pooblastil za varstvo pred NUS.

Dopolnilno usposabljanje ima dva namena:

1. spoznavanje novosti na področju varstva pred NUS - zagotavljanje principa permanentnosti usposabljanja,
2. podaljšanje pooblastil - preverjanje usposobljenosti.

Dopolnilno usposabljanje za preverjanje usposobljenosti se izvaja enkrat letno.

Dopolnilno usposabljanje, ki udeležence seznanja z novostmi na področju varstva pred NUS, se izvaja po potrebi:

- ob novih sredstvih za odkrivanje NUS,
- ob novih NUS,
- ob akcijah.

II. CILJI

Osnovni cilj je usposobiti pripadnike enot za varstvo pred NUS za uspešno in varno delo pri odkrivanju, prevozu in uničevanju NUS.

V skladu s tem ciljem je treba pripadnike enot za varstvo pred NUS:

- seznaniti z namenom in cilji dopolnilnega usposabljanja,
- seznaniti z delovnimi in varnostnimi razmerami, dnevnim redom usposabljanja, izvajanjem varnostnih ukrepov in drugimi pogoji dela (opisanimi v elaboratu usposabljanja na poligonu 208),
- seznaniti z načrtovanimi dejavnostmi na področju varstva pred NUS,
- seznaniti z njihovimi pravicami in dolžnostmi ter z zastopniki naročnika del in drugimi osebami, ki so (ali bodo) odgovorne za organiziranje in vodenje del,
- seznaniti z novostmi na področju varstva pred NUS,
- usposobiti za predvidena dela, ki sodijo v področje varstva pred NUS,
- usposobiti za uporabo razpoložljivih minoiskalcev in druge tehnične opreme,
- usposobiti za ravnanje ob nesreči ali drugem izrednem dogodku,
- preveriti usposobljenost pripadnikov tehničnega oddelka enote,
- preveriti usposobljenost poveljnika enote za varstvo pred NUS, ki v skladu z načrtovanimi dejavnostmi pripravi potek aktivnosti in vodi delo enote.

III. OBLIKE

Usposabljanje je organizirano v obliki seminarja.

IV. UDELEŽENCI

Usposabljanje je namenjeno pripadnikom enot za varstvo pred NUS, ki so uspešno končali program uvajalnega in temeljnega usposabljanja in imajo pooblastila za varstvo pred NUS.

Udeleženci usposabljanja morajo izpolnjevati tudi zahteve specialističnega zdravniškega pregleda. Pripadniki enote morajo vsako leto opraviti specialistični zdravniški pregled. Če pregleda zaradi trenutnih zdravstvenih problemov ne opravijo, ga lahko ponovno opravljajo v naslednjem koledarskem letu. Če tudi tedaj ne opravijo specialističnega zdravniškega pregleda, ne morejo biti več pripadniki enot za varstvo pred NUS.

V. NOSILCI IN IZVAJALCI

Nosilec usposabljanja je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Izvajalec usposabljanja je Izobraževalni center za zaščito in reševanje Republike.

VI. KRAJ IN OBJEKTI

Usposabljanje bo potekalo na Poligonu 208 in v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije.

VII. ÈAS IN TRAJANJE

Usposabljanje traja 10 PUR, izvede se v enem dnevu. Ena ura je namenjena evalvaciji usposabljanja. Letno so predvidena štiri usposabljanja in en dan za opravljanje popravnega izpita.

VIII. UÈNE VSEBINE

Program usposabljanja obsega štiri vsebinske sklope:

- informacije o smislu, vsebini in naèinu izvajanja celotne naloge ter o vlogi posameznih izvajalcev,
- uène vsebine o vrstah in drugih znaèilnostih minskoeksplozivnih in drugih bojnih sredstvih, s katerimi se bodo ukvarjali pripadniki enote ter o tehniènih sredstvih za odkrivanje in dezaktiviranje teh bojnih sredstev,
- urjenje in pripravo terena, uporabo minoiskalcev in razminiranje obmoèij in objektov ter za prevoz in unièevanje omenjenih bojnih sredstev in
- usposabljanje za izvajanje varnostnih ukrepov.

Uène vsebine:

1. Novosti na podroèju varstva pred NUS

2. Neeksplozirana ubojna sredstva

- a) Zgradba
- b) Lastnosti
- c) Dezaktiviranje
- è) Unièevanje
- d) Ukrepi za zašèito
- e) Transport
- f) Skladišèenje
- g) Zaostala NUS in improvizirana MES

3. Unièevanje NUS

- a) Unièevanje na kraju, kjer so odkrita
- b) Unièevanje v fugasah
- c) Ukrepi zašèite
- è) Prevozi in
- d) Skladišèenje

4. Razni minoiskalci

- a) Zgradba
- b) Lastnosti in delovanje
- c) Vrste minoiskalcev

5. Sredstva zvez

6. Urjenje z vadbenimi minskoeksplozivnimi sredstvi

7. Urjenje z bojnimi minskoeksplozivnimi sredstvi.

IX. UÈNE METODE IN OBLIKE DELA

Pri usposabljanju bodo uporabljene naslednje uène metode in oblike dela:

- demonstracija,
- reševanje primerov,
- vaje - praktièno delo z minoiskalci in s sredstvi zvez.

X. UÈENA SREDSTVA

Pri usposabljanju bodo uporabljena naslednja uèena sredstva:

- protipehotne in protioklepne mine,
- specialni in diverzantski vžigalniki,
- NUS iz 1. in 2. svetovne vojne,
- sredstva zvez,
- minoiskalci.

XI. PREVERJANJE ZNANJA

Ocenjevanje je dihotomo, torej sta možni le dve oceni: uspešno in neuspešno.

Zaradi zahtevnosti kasnejšega operativnega dela udeležencev je priporoèljivo èim veè preverjanja znanja opraviti z metodo reševanja problemov (Poligon 208).

Preverjanje znanja je lahko tudi pisno ali ustno.

Preverjanje znanja opravi petèlanska komisija, ki je sestavljena iz predsednika (predstavnik URSZR) in štirih èlanov (predavatelji).

Pripadniki enote (tudi poveljnik), ki ne opravijo letnega preverjanja znanja, lahko v naknadno doloèenem terminu ponovno opravljajo izpit. V primeru, da ne opravijo popravnega izpita, ne morejo biti veè pripadniki enot za varstvo pred NUS.

XII. FINANCIRANJE

Izvedbo programa financira Ministrstvo za obrambo (URSZR).

Udeleženci imajo v èasu usposabljanja pravico do nadomestila osebnega dohodka, dnevnice in povraèila potnih stroškov.

XIII. NAVODILO

1. Pri izvajanju programa usposabljanja je treba upoštevati predpise s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter varstva pred NUS.¹
2. Program usposabljanja se lahko izvaja le ob predložitvi elaborata za delo na Poligonu 208.
3. Uène skupine udeležencev naj bodo oblikovane v skladu s skupinami, ki bodo delovale na ogroženih območjih.

---

¹ Predpisi so navedeni v seznamu literature.

XIV. LITERATURA

1. Elaborat dopolnilnega usposabljanja pripadnikov enot za varstvo pred NUS
2. Evropski sporazum o mednarodnem cestnem prevozu
3. Inženjerijski priručnik, Beograd 1965
4. Informativni bilten RUZR (št.1/94)
5. Maksimoviæ P.: Tehnologija eksplozivnih materija, Beograd 1972
6. Merila za organiziranje in opremljanje enot za varstvo pred NUS
7. Merila za ugotavljanje in kritje stroškov za izvajanje varstva pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (št. 856-99/94)
8. Minsko-eksplozivna sredstva, Beograd 1981
9. Minsko-eksplozivna sredstva, Beograd 1971
10. Navodilo za uporabo poligona 208 za dejavnosti zaščite in reševanja (št. 856-98/94)
11. Pravilnik o varstvu pred NUS (Uradni list RS, št. 45/93)
12. Pravilo o protivpešadijskim i protiv tenkovskim minama, Beograd 1970
13. Priručnik o MES, Split 1967
14. Protivpešadijska antimagnetna mina - 3, Beograd 1976
15. Protivpešadijska mina razprskavajuæa usmerenog dejstva, Beograd 1982
16. Protivtenkovska mina antimagnetna - 3 i plovna reæna mina -1, Beograd 1963
17. Ruæna bomba M 75, Beograd 1987
18. Ruæna odbrambena bomba M69, Beograd 1970
19. Sklep o ustanovitvi enot civilne zaščite za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (Uradni list RS, št. 27/94)
20. Specialni mehaniæki upaljaæi - 69, Beograd, 1979
21. Škarec Ź.: Rušenje, Beograd 1979
22. Štukelj P.: Osnove CZ, Ljubljana 1985
23. UdŹbenik za vojnika piromehaniæara, Beograd 1970
24. Uništavanje minicije, minsko-eksplozivnih sredstava i drugih eksplozivnih materiala, Beograd 1980

25. Uputstvo i program veŹbi sa bojevim minskoeksplozivnim sredstvima, Beograd 1978;
26. Uputstvo za rušenje, Beograd 1972
27. Uredba o merilih za organiziranje, opremljanje in usposabljanje Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoæ (Uradni list RS, št. 18/96)
28. Zakon o eksplozivnih snoveh, vnetljivih tekoæinah, plinih in drugih nevarnih snoveh (Uradni list SRS, št. 18/77),
29. Zakon o prevozu nevarnih snovi (Uradni list SFRJ, št. 27/90 - p.št. 45/90, Uradni list RS št. 21/91)

XV. PRILOGA: Elaborat usposabljanja na poligonu 208 po programu usposabljanja za pripadnike enot za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi.

XVI. KONÈNA DOLOÈBA

Z dnem, ko zaène veljati ta program, preneha veljati program dopolnilnega usposabljanja pripadnikov enot za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi (preverjanje usposobljenosti) št. 856-441/94 z dne 7. 10. 1994.

MINISTER
Jelko Kacin

Številka:

Datum: